

A Debreceni Ítéltábla a KÉPVISELŐ NEVE (KÉPVISELŐ CÍME., ügyintéző: dr. Tóth Gyöngyi kamarai jogtanácsos) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME) felperesnek -, a dr. Simon Enikő ügyvéd (KÉPVISELŐ CÍME) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása és marasztalása iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2019. szeptember 24-én meghozott 1.G.40.135/2018/18. számú ítélete ellen az alperes részéről 20. sorszámon előterjesztett fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 1 267 000 forintot, valamint 63 350 forint perköltséget, az államnak pedig külön felhívásra 76 020 forint feljegyzett eljárási illetéket.
- [2] Az ítélet indokolásában megállapított tényállás szerint az alperes megalakulásától kezdődően önálló cégjegyzésre jogosult vezető tisztségviselője volt a cégjegyzékbe Cg.... cégjegyzékszámra bejegyzett ADÓS-nak (a továbbiakban: adós).
- [3] Az adós utolsó közzétett éves beszámolója a 2012. üzleti évre vonatkozik. E beszámoló adatai szerint az adós 2012. december 31-én 1 151 000 forint értékű tárgyi eszközzel, 5 638 000 forint értékű készlettel, 473 000 forint értékű követeléssel - összesen 7 262 000 forint értékű eszközzel - rendelkezett, a kötelezettségeinek összege pedig 9 445 000 forint volt.
- [4] A Debreceni Törvényszék Cégbírósága (a továbbiakban: cégbíróság) 2017. november 28-i kezdő időponttal kénysztörlési eljárás megindítását rendelte el az adóssal szemben.
- [5] A kénysztörlési eljárásban a felperes a 2018. január 19-én keltezett beadványában 3 255 000 forint összegű hitelezői igényt jelentett be, amelyet a 2018. szeptember 6-án keltezett beadványában 1 267 000 forintra módosított.
- [6] A felperes az elsőfokú bírósághoz 2018. december 3-án benyújtott keresetében „A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról” szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 118/B. §-ának (1) bekezdése alapján a kénysztörlési eljárásban ki nem elégitett 1 267 000 forint hitelezői követelésének a megfizetésére kérte az alperest kötelezni.
- [7] Az adós 2011. és 2012. évekre vonatkozó beszámolóiban közzétett adatokra hivatkozással állította, hogy az adós már 2011. december 31-én, de legkésőbb 2013. december 31-től kezdődően fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.
- [8] Állította továbbá, hogy mivel az alperes 2013-tól kezdődően nem tett eleget az adós számviteli

beszámolóinak letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettségének, a Ctv. 118/B. §-ának (1) bekezdésébe foglalt felelősségi szabály alkalmazása során vélelmezni kell a hitelezői érdekek sérelmét.

- [9] Utóbb - az alperes védekezésére tekintettel - a jogi érvelését kiegészítette azzal, hogy amennyiben a jelen perben a Ctv. 118/B. §-ának már a 2017. évi XLIX. törvénnyel módosított, 2017. július 1-jétől hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni, úgy a jogszabály helyes értelmezése szerint az alperes esetében a felelősség megállapításának nem tényállási eleme a vagyonsökkenés, illetve a vezetői mulasztás és a vagyonsökkenés közötti okozati összefüggés, amelyből az következik, hogy neki a perben csupán az alperest terhelő mulasztást (a beszámoló letétbe helyezésének és közzétételének elmaradását) kell bizonyítania.
- [10] Az alperes a felperes keresetének elutasítását kérte. Előadta, hogy a jelen eljárásban a Ctv. 118/B. §-ának a 2017. július 1-jétől hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni, amelyek már nem tartalmazzák azt a szabályt, hogy a beszámoló letétbe helyezésének, illetve közzétételének elmulasztása esetén vélelmezni kell a hitelezői érdekek sérelmét.
- [11] Emiatt a jelen esetben önmagában a beszámoló letétbe helyezésének elmulasztása nem alapozza meg a hitelezői érdekek sérelmét, azt tehát a perben a felperesnek kell bizonyítania. A felperes azonban a keresetlevelében a beszámoló letétbe helyezésének elmulasztásán kívül nem is jelölt meg olyan magatartást, amely az alperes felelősségének a megállapítását megalapozhatná.
- [12] Vitatta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének a felperes által megjelölt időpontját, és a felperes követelésének összegét is.
- [13] Ez utóbbival összefüggésben előadta, hogy a felperes 2018. április 26-án végrehajtási eljárást kezdeményezett az adóssal szemben, amelynek eredményeként a követelése - általa is elismerten - részben megtérült.
- [14] A per során azonban a felperes csupán állította, de nem bizonyította, hogy a kényszersztörlési eljárásban eredetileg megjelölt követeléséből az általa megjelölt összeg térült meg, illetve évült el, ezért a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehet kétséget kizáróan megállapítani, hogy mekkora a felperes ki nem elégített követelése.
- [15] A felelősség alóli mentesülése érdekében arra hivatkozott, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem az ő ügyvezetői tevékenysége miatt következett be, továbbá, hogy nem tanúsított olyan magatartást, amely miatt a felelőssége megállapítható lenne.
- [16] Hangsúlyozta, hogy a rendelkezésre álló mérlegadatok szerint az adósnál vagyonsökkenés nem következett be, és a felperes - a beszámoló letétbe helyezésének elmulasztásán kívül - maga sem jelölt meg olyan alperesi magatartást, amely miatt a felelőssége megállapítható lenne.
- [17] Nem értett egyet a felperes azon álláspontjával, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően az adós jogutód nélküli megszűntetése és a gazdasági életből való kivezetése iránt kellett volna intézkednie. Ebben az esetben ugyanis a meglévő árukészlet értékesítése kapcsán az adósnak áfafizetési kötelezettsége keletkezett volna, ami az adótartozás növekedését eredményezte volna, így nyilvánvalóan nem szolgálta a hitelezők érdekeit.

- [18] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozottnak találta.
- [19] A Kúria Polgári Kollégiuma által elfogadott „A vezető tisztségviselők hitelezőkkel szembeni felelőssége” tárgykörben felállított joggyakorlat-elemző csoport (a továbbiakban: joggyakorlat-elemző csoport) összefoglaló véleményére és az arra tekintettel kialakított - többséginek tekinthető - bírósági gyakorlatra hivatkozással megállapította, hogy a felperes keresetét a Ctv. 118/B. §-ának az adós elleni kényszertörlesztési eljárás kezdő időpontjában (2017. november 28-a) hatályos rendelkezései alapján kellett elbírálni.
- [20] E rendelkezések pedig már valóban nem tartalmazzák az éves beszámoló letétbe helyezésének elmulasztása esetére a hitelezői érdekek sérelmére vonatkozó vélelmet.
- [21] A Ctv. 118/B. §-ának (5) bekezdése ugyanakkor előírja, hogy ilyen esetben a vezető tisztségviselőnek a felelősség alóli mentesüléséhez azt is bizonyítania kell, hogy a vezető tisztségviselői jogviszonya alatt nem következett be vagyonszerzés.
- [22] Ez pedig - figyelemmel a Ctv. 118/B. §-át módosító 2017. évi XLIX. törvényhez fűzött miniszteri indoklásra is - azt jelenti, hogy amennyiben a vezető tisztségviselő az éves beszámoló letétbe helyezési kötelezettségének neki felróhatóan nem tett eleget, a Ctv. 118/B. §-ának (1) bekezdése szerinti felelősségnek nem tényállási eleme a vagyonszerzés, az alperesnek az ellenkezőjét kell bizonyítania, tehát azt, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően nem következett be vagyonszerzés.
- [23] Az adósnak a 2012. üzleti évre vonatkozó (utolsó) közzétett mérlegadatai alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az adott esetben az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete - a felperes által megjelölt későbbi időpontban - 2013. december 31-én fennállt.
- [24] Megállapította továbbá, hogy a felek között nem volt vitás, hogy a 2012. üzleti évet követően az adós éves beszámolóinak letétbe helyezésére, illetve közzétételére nem került sor. Erre tekintettel pedig a perben egyrészt a felperest nem terhelte tényállítási és bizonyítási kötelezettség a felelősséget megalapozó alperesi magatartás tekintetében, másrészt az alperesnek kellett bizonyítania, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után az adósnál nem következett be vagyonszerzés.
- [25] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint azonban az alperes ezt a perben nem tudta bizonyítani. Könyvelési anyagok hiányában ugyanis az alperesnek az a hivatkozása, hogy a felperes volt az adós egyetlen hitelezője, akinek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időszaka alatt nem nőtt, hanem csökkent a követelése, nem volt alkalmas annak igazolására, hogy az adósnál nem következett be vagyonszerzés.
- [26] Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy a per során az alperes azt sem bizonyította, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően az ilyen tisztséget betöltő személyektől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, illetőleg csökkentése érdekében. Annak igazolására ugyanis, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem az ő ügyvezetői tevékenységével összefüggésben következett be, az alperesnek a gazdasági válságra történt hivatkozása nem volt alkalmas, ahhoz az adós működésének részletes vizsgálatára lett volna szükség, amelyre vonatkozóan azonban az alperes bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.
- [27] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint alaptalanul vitatta az alperes a felperes követelésének összevontságát is. A felperes ugyanis az összevontság tekintetében teljesítette az őt terhelő bizonyítási kötelezettségét azzal, hogy a keresetben érvényesített követeléstől nagyobb összegű tartozásról csatolt be adófolyó-számla kivonatot, annak elismerésével, hogy a tartozás időközben a keresetében megjelölt összegre csökkent. Az alperes pedig a per során arra nem hivatkozott, hogy a tartozása a felperes által elismertnél nagyobb összeggel csökkent volna.
- [28] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

- [29] Előadta, hogy a Ctv. 2017. július 1-jétől hatályos - a jelen eljárásban is alkalmazandó - rendelkezései értelmében a beszámoló letétbe helyezésének elmulasztása már nem alapozza meg a hitelezői érdekek sérelmét.
- [30] A hatályos jogszabály erre az esetre a bizonyítási teher megfordulását írja elő, amely azt jelenti, hogy a vezető tisztségviselőnek kell bizonyítania, hogy a tisztségviselői jogviszonya alatt nem következett be vagyonszerzés.
- [31] Az adott esetben az elsőfokú bíróság az adós fizetési képtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését 2013. december 31-jében határozta meg. A felperes által csatolt iratokból ugyanakkor azt lehetett megállapítani, hogy ezen időpontot követően az adós adó tartozása nem nőtt, hanem csökkent, vagyis az adósnál vagyonszerzés nem következett be.
- [32] Hivatkozott arra is, hogy mivel a jelen perben alkalmazandó jogszabály szerint önmagában a beszámoló letétbe helyezésének elmulasztása miatt már nem lehet a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni, a perben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az adós fizetési képtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően az alperes az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el és ezáltal a cég vagyona csökkent, illetve a hitelezők követelésének kielégítése meghiúsult.
- [33] Állította, hogy ezeket a jogszabályban meghatározott feltételek konjunktív feltételek, ezért a felelőssége megállapításának az (is) feltétele, hogy a perben a felperes bizonyítsa, hogy az ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el.
- [34] Az adott esetben azonban a felperes - a beszámoló letétbe helyezésének elmulasztásán kívül - nem állított és nem is bizonyított olyan alperesi magatartást, amely a hitelezői érdekek sérelmét jelentette volna.
- [35] Hivatkozott a joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleményére, amelyben rögzítésre kerültek azok a magatartások, amelyeket a bírói gyakorlat a hitelezői érdekeket sértő magatartásnak minősített, amely magatartások között azonban az ő terhére írható magatartás nem szerepel.
- [36] Ezzel összefüggésben a fellebbezésében is hivatkozott arra, hogy az adós meglévő árukészletének értékesítése - az ahhoz kapcsolódó áfajelzési kötelezettségre tekintettel - nem az adó tartozás csökkenését, hanem annak növekedését eredményezte volna, így az nem szolgálta volna a hitelezők érdekeit.
- [37] Fenntartotta az alperes a fellebbezésében azt az állítását is, hogy a per során a felperes a követelése összevontságát sem bizonyította. Hangsúlyozta, hogy a követelés összegét soha nem ismerte el, azt folyamatosan vitatta, ezért a bizonyítás tekintetében a felperest terhelte.
- [38] A felperes által csatolt iratokból azonban nem lehet megállapítani, hogy miből tevődik össze az 1 267 000 forint összegű követelés, illetve, hogy annak meghatározása során a felperes milyen mértékben vette figyelembe az adós ellen indult végrehajtásból befolyt, illetve elévült követeléseket.
- [39] Véleménye szerint az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, miszerint nem hivatkozott arra, hogy a tartozás a felperes által elismertnél nagyobb összeggel csökkent volna, ellentétes „A polgári perrendtartásról” szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 265. §-ának (1) bekezdésében foglaltakkal.
- [40] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.
- [41] Előadta, hogy az adott esetben a keresetét a Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdésének második fordulatra alapította, és a beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének elmulasztására tekintettel a 118/B. §-a (5) bekezdésének alkalmazását kérte.
- [42] Erre tekintettel pedig a perben azt kellett bizonyítania, hogy a kényszersztörési eljárásban bejelentett hitelezői igénye nem térült meg, továbbá, hogy az alperes nem tett eleget a beszámoló letétbe helyezési, illetve közzétételi kötelezettségének. Ezek a körülmények pedig az elsőfokú eljárásban a részéről bizonyításra kerültek.

- [43] A felelősség alóli mentesülése érdekében pedig már az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően a vezető tisztségviselőtől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, illetve csökkentése, továbbá a cég legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.
- [44] Az elsőfokú eljárásban azonban az alperes védekezésül csak azt adta elő, hogy az adós elleni végrehajtási eljárás során nem megfelelő összegben került sor a lefoglalt vagyoni elemek értékesítésére. Az alperesnek ez a védekezése azonban megalapozatlan volt, mivel ezekre a körülményekre a végrehajtási eljárás során, végrehajtási kifogás formájában hivatkozhatott volna, a jelen eljárásban azonban erre már nincs lehetősége.
- [45] Mivel az adós beszámolóit 2013. évtől kezdődően nem kerültek közzétételre, a társaság gazdálkodásáról, illetve vagyonáról csak az alperes rendelkezett információval, amelyre tekintettel a hitelezői érdekek védelmét a fizetéseképtelen helyzetbe került adósnak a gazdasági életből való kivezetése jelentette volna, amellyel kapcsolatos intézkedések megtételét az alperes elmulasztotta.
- [46] Az alperesnek a követelés összegét vitató fellebbezési érvelésével összefüggésben rámutatott, hogy a keresetlevelében külön is nyilatkozott arról, hogy a követelés összege az eredetileg bejelentett összeghez képest azért csökkent, mert az eljárás során a követelés egy része elévült.
- [47] Hangsúlyozta, hogy a jelen eljárásban a kénysztörölési eljárásban érvényesített követelése jogalapját ésösszecszerűségét a bíróság már nem vizsgálhatja, mivel arra csak a fizetési kötelezettséget megállapító jogerős közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti perben, vagy az adós részéről előterjesztett önrevízió során lett volna lehetőség.
- [48] Az alperes a felperes ellenkérelmére tett észrevételében ismételten hivatkozott arra, hogy a per során a felperes nem csatolt olyan adószámla kivonatot vagy egyéb okiratot, amelyből megállapítható lenne, hogy mekkora összeg évült el, illetve, hogy a végrehajtásból mekkora összeg folyt be. Erre tekintettel a felperes által megjelölt összeg csupán a felperes állítása, nem pedig bizonyított tény.
- [49] Előadta továbbá, hogy a felperes által hivatkozott, az adósnak a gazdasági életből való kivezetése két formában valósulhatott volna meg: végelszámolás során, illetőleg felszámolás keretében.
- [50] Mivel az adósnak jelentős értékű árukészlete volt, amelyet a bekövetkezett gazdasági válság következtében nem tudott értékesíteni, a végelszámolás alkalmazása esetén az adósnak a meglévő árukészletéhez kapcsolódóan áfafizetési kötelezettsége keletkezett volna, amelynek eredményeként a tartozása tovább növekedett volna.
- [51] A felszámolás választása esetén pedig a felperes „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. §-a alapján perelné az alperest.
- [52] Mindezekre tekintettel az alperes állította, hogy az adósnak a gazdasági életből való kivezetése nem eredményezte volna a hitelezői igények kielégítését, illetőleg nem volt olyan ügyvezetői magatartás, amelynek tanúsítása mellett a hitelezői követelés megtérülését elő tudta volna segíteni.
- [53] Az alperes a fellebbezésében, a felperes pedig az ítéletátlának a Pp. 376. §-ának (2) bekezdése szerinti felhívására nem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítéletátl a Pp. 376. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el.
- [54] Az ítéletátl a felterjesztett iratok adatai alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy az adós ellen indult kénysztörölési eljárás 2018. szeptember 29-én befejeződött, a cégbíróság pedig az adóst 2018. október 17-i hatállyal törölte a cégjegyzékből.
- [55] A felperesnek a kénysztörölési eljárásban bejelentett, 1 267 000 forint összegre módosított hitelezői igénye a kénysztörölési eljárásban kielégítetlen maradt.

- [56] Az így kiegészített tényállásra is figyelemmel pedig az ítéletábra azt állapította meg, hogy az alperes fellebbezése nem megalapozott.
- [57] Az ítéletábra megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a felperes keresetét az általa helyesen megjelölt és alkalmazott jogszabályok alapján érdemben helyesen bírálta el, a döntésnek az elsőfokú ítéletben megjelölt indokaival azonban az ítéletábra csak részben értett egyet.
- [58] A perben alkalmazandó jogszabály meghatározása során az elsőfokú bíróság az általa is hivatkozott joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleménye és a bíróságok által kialakított - többségének tekinthető - ítélkezési gyakorlat alapján helyesen állapította meg, hogy a felperes keresetét a Ctv.-nek az adós elleni kénysztörölési eljárás kezdő időpontjában hatályos rendelkezései alapján kellett elbírálni.
- [59] A Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdésének a jelen eljárásban alkalmazandó rendelkezése szerint pedig, ha a cégbíróság a céget kénysztörölési eljárásban törölte a cégjegyzékből, a cég vezető tisztségviselője - ide értve a kénysztörölési eljárás előtt a cégjegyzékből törölt vezető tisztségviselőt is - az okozott hátrány erejéig felel a kielégítetlenül maradt hitelezői követelésekért, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően ügyvezetését feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el és ezáltal a cég vagyona csökkent, illetve a hitelezők követeléseinek kielégítése meghiúsult.
- [60] E rendelkezés szerint tehát a vezető tisztségviselő felelősségét a cég vagyonának csökkenése, illetve a hitelezői követelések kielégítésének meghiúsulása alapozhatja meg, amely esetek - a jogalkotó által használt „illetve” kifejezésből következően - vagylagosak, azaz bármelyikük fennállása megalapozhatja a vezető tisztségviselő felelősségét.
- [61] Annak következtében pedig, hogy a jogalkotó a vagyonsökkenést, illetve a hitelezői követelések kielégítésének meghiúsulását vagylagos feltételként határozta meg, a hivatkozott jogszabályhely második fordulatra (a hitelezői követelések kielégítésének meghiúsulása) alapított kereset esetén a felelősség megállapításának nem feltétele (tényállási eleme) a vagyonsökkenés bekövetkezése.
- [62] E megállapításnak a Ctv. 118/B. §-ának (5) bekezdésébe foglalt rendelkezéssel való egybevetéséből pedig az a következtetés vonható le, hogy a Ctv. 118/B. §-ának (5) bekezdésében meghatározott, a vezető tisztségviselőt terhelő - nemleges - bizonyítási kötelezettség is csak a 118/B. §-a (1) bekezdésének első fordulatra (vagyonsökkenésre) alapított kereset esetén alkalmazható, hiszen a felelősség megállapításának csak ebben az esetben tényállási eleme a vagyonsökkenés.
- [63] Az adott esetben azonban a felperes a keresetét a Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdésének második fordulatra alapította, amelyre tekintettel egyrészt nem kellett vagyonsökkenést bizonyítania, másrészt pedig az alperesnek sem kellett azt bizonyítania, hogy a vezető tisztségviselői jogviszonya alatt nem következett be vagyonszerzés. Ezért ez utóbbinak az elmulasztására az elsőfokú bíróság helytelenül hivatkozott az ítéletében.
- [64] Mivel a felperes a keresetét a Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdésének második fordulatra alapította, az alperes felelősségének megállapításához azt kellett bizonyítania, hogy a követelését az adós ellen indult kénysztörölési eljárásban bejelentette, azonban az nem térült meg. Ezt pedig a felperes az általa a perben csatolt okiratokkal igazolta.
- [65] Erre tekintettel pedig a felelősség alóli mentesülése érdekében már az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem a vezető tisztségviselői jogviszonya alatt, vagy ügyvezetési tevékenysége miatt következett be, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően pedig az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá a cég legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.
- [66] A mentesülése körében az alperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy az adott esetben nem volt olyan ügyvezetői intézkedés, amellyel a hitelezői követelés megtérülését elő tudta volna segíteni.
- [67] A per során az alperes maga adta elő, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került adós

jelentős értékű árukészlettel rendelkezett. Erre tekintettel pedig az alperestől mint vezető tisztségviselőtől elvárható magatartás az lett volna, ha egyrészt intézkedések meghozatalát kezdeményezi az adós legfőbb szerve részéről a már fennálló hitelezői követelés (adótartozás) kielégítése és az adósnak a gazdasági életből történő kivezetése érdekében. Ez utóbbi keretében pedig az adós meglévő árukészletét - akár veszteséggel is - értékesítenie kellett volna, a befolyt ellenértéket pedig a hitelezői követelések kielégítésére, illetve csökkentésére kellett volna fordítania. Ebben az esetben ugyanis az alperes részben vagy egészben elkerülhette volna, hogy az árukészlet végrehajtási eljárás keretében - állítása szerint áron alul - kerüljön értékesítésre. Az alperes azonban ezeknek az intézkedéseknek a megtételét nem igazolta, nem is állította.

[68] (Az értékesítés elmaradását az alperes a fellebbezésében is csupán azzal indokolta, hogy a kereslet visszaesése miatt az árukészletet „haszonnal eladni” nem tudta. Az adott esetben azonban a hitelezői érdekek védelmét még a nyereség nélküli értékesítés is jobban szolgálta volna, mint a végrehajtás keretében történő értékesítés.)

[69] hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra is, hogy a Ctv. 118/B. §-ának (4) és (5) bekezdéseibe foglalt, 2017. július 1-jétől hatályos rendelkezések alapján önmagában a beszámoló letétbe helyezésének és közzétételének elmulasztása nem alapozhatja meg a vezető tisztségviselő felelősségét, ahhoz a felperesnek ezen felül kellett (volna) megjelölnie és bizonyítania valamilyen, a hitelezői érdekekkel ellentétes, azokat sértő ügyvezetői magatartást.

[70] A Ctv. 118/B. §-át és a Cstv. 33/A. §-át is módosító 2017. évi XLIX. törvény 17. és 44. §-aihoz fűzött indokolásból ugyanis azt lehet megállapítani, hogy a korábbi szabályozásban alkalmazott vélelmet a jogalkotó - az annak alkalmazása során kialakult viták miatt - ugyan valóban megszüntette, azonban ettől függetlenül a beszámoló letétbe helyezésének, illetve közzétételének elmulasztását olyan - külön is nevesített - vezető tisztségviselői mulasztásnak tekintette, amely ellentétes a hitelezők érdekeivel. Ennek indoka pedig az, hogy e mulasztásával a vezető tisztségviselő megnehezíti az adóssal üzleti kapcsolatba kerülők számára az adós valós pénzügyi-vagyoni helyzetének a megismerését, amely nyilvánvalóan ellentétes a hitelezők érdekeivel.

[71] Emiatt abban az esetben, ha a Ctv. 118/B. §-ának a 2017. július 1-jétől hatályos rendelkezéseire alapított perben a hitelező igazolja, hogy az adós vezető tisztségviselője az adós kénysztörölésének elrendelését megelőzően vagy a kénysztörölési eljárás alatt, neki felróhatóan nem tett eleget a számviteli beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, továbbá bizonyítja a vagyonsökkenés bekövetkezését, vagy a hitelezői követelése kielégítésének megghiúsulását, őt a perben további bizonyítási kötelezettség nem terheli. A vezető tisztségviselő pedig csak akkor mentesülhet a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem a vezető tisztségviselői jogviszonya alatt vagy ügyvezetési tevékenysége miatt következett be, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően pedig az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá a cég legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében.

[72] Abban az esetben pedig, ha a felperes a keresetét a Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdésének első fordulatra (vagyonsökkenés bekövetkezése) alapítja, úgy a vezető tisztségviselőnek a felelősség alóli mentesülése érdekében azt is bizonyítania kell, hogy a vezető tisztségviselői jogviszonya alatt nem következett be vagyonszerzés.

[73] Az adott esetben a felperes a keresetét a Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdésének második fordulatra (a követelése kielégítésének megghiúsulására) alapította, és a perben nem volt vitás a felek között, hogy az alperes 2013. évtől kezdődően elmulasztotta az adós beszámolóinak letétbe helyezését és közzétételét.

[74] E nem vitás alperesi mulasztásra tekintettel pedig a felperesnek a perben egyéb, a hitelezői érdekekkel ellentétes alperesi magatartást nem kellett sem megjelölnie, sem bizonyítania.

[75] Ezzel összefüggésben alaptalanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében a joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleményében található, a hitelezői érdekeket sértő, ügyvezetői magatartásokat

nevesítő felsorolásra. Ez a felsorolás ugyanis egyrészt nem taxatív, hanem az ítélkezési gyakorlat alapján tipikusnak mondható, a hitelezői érdekeket sértő magatartásokat jelöli. Másrészt a beszámoló letétbe helyezésének, illetve közzétételének elmulasztását nem az ítélkezési gyakorlat, hanem maga a jogszabály nevesíti és minősíti a hitelezői érdekekkel ellentétes magatartásnak.

- [76] Megalapozatlan volt az alperesnek a követelésösszegezését sérelmező fellebbezési érvelése is.
- [77] A felperes ugyanis azt, hogy a kénysztörlesztési eljárásban milyen összegben jelentette be a hitelezői igényét, az eljárás során okirattal igazolta.
- [78] A felperes által igazoltan bejelentett követelésösszegezését pedig az alperes a jelen eljárásban már nem vitathatta és annak helyességét a bíróság sem vizsgálhatta. A követelésösszeget illetően az alperesnek a jelen eljárásban már csak arra lett volna lehetősége, hogy a felperes által igazoltan bejelentett követelés részbeni vagy teljes kiegyenlítését igazolja. Ezt azonban az alperes - ahogyan azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította - nem bizonyította.
- [79] hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra is, hogy a Ctv. 118/B. §-ának (1) bekezdése alapján az ügyvezető felelőssége csak az általa okozott hátrány erejéig áll fenn, azonban az elsőfokú bíróság az ítéletében nem tért ki arra, hogy az általa megítélt összeg miért minősül az alperes által okozott hátránynak.
- [80] Az alperesnek ez a hivatkozása csupán annyiban helytálló, hogy a Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdésének első fordulata (vagyonsökkenésre) alapított kereset esetén a vezető tisztségviselő marasztalására valóban csak az ő tevékenysége (mulasztása) miatt bekövetkezett vagyonsökkenés mértékéig kerülhet sor, függetlenül a pert megindító hitelező kielégítetlenül maradt követelésének összegétől.
- [81] A Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdésének második fordulata alapított kereset esetén azonban - mivel a marasztalásnak a vagyonsökkenés bizonyítása nem feltétele - „az okozott hátrány” azonos a hitelezőnek a kénysztörlesztési eljárásban bejelentett és kielégítetlenül maradt követelésével.
- [82] Mindezekre tekintettel az ítélet tábla a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét - az indokolásának a jelen határozatban foglaltak szerinti pontosításával - helyben hagyta.
- [83] Az eredménytelen fellebbezést előterjesztő alperes a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából és a lerótt fellebbezési eljárási illetékből származó saját másodfokú perköltségét a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján maga köteles viselni.
- [84] A pernyertes felperes a másodfokú eljárásban felmerült perköltségét a Pp. 81. §-ának (5) bekezdésében meghatározott módon nem számította fel, ezért annak viseléséről az ítélet tábla a határozathozatalt mellőzte.

Debrecen, 2020. január 30.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -